

Forskrift om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften)

Kapittel 11. Fremmedkapital mv.

Del I. Obligasjoner med fortrinnsrett

§ 11-1. Renterisiko

Kredittforetaket skal ha en ramme for renterisiko som er forsvarlig ut fra foretakets ansvarlige kapital og potensielle tap ved renteendringer, herunder endringer som følge av parallelle skift på ett prosentpoeng i alle rentekurver og som følge av vridning i rentekurvene. Rentekurvene skal deles inn i tidsintervaller, og verdiendringene for hvert tidsintervall skal begrenses til en forsvarlig del av total ramme for renterisiko som er satt for foretaket.

Rammen for renterisiko skal gjelde for hver sikkerhetsmasse og for foretaket totalt sett. Dersom foretaket har flere sikkerhetsmasser, skal den ansvarlige kapitalen ved denne beregningen allokere forholdsviss til samlet verdi av den enkelte sikkerhetsmasse. Rammen for renterisiko innenfor den enkelte sikkerhetsmasse skal ikke overstige det nivå for renterisiko som gjelder for foretaket samlet.

0 Endret ved forskrift 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-2. Likviditet

Likviditetsbufferen skal bestå av eiendeler som kvalifiserer som nivå 1, nivå 2A eller nivå 2B avkortet i henhold til kapitalkravsforordningen artikkel 460. I tillegg kan kortsiktige eksponeringer mot kredittinstitusjoner i risikoklasse 1 eller 2 og kortsiktige innskudd i kredittinstitusjoner som kvalifiserer til risikoklasse 1, 2 eller 3 inngå. Eiendeler i mislighold kan ikke regnes med i likviditetsbufferen.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2021 nr. 3607 (i kraft 1 jan 2022), 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-3. Derivater

Derivatavtaler som nevnt i finansforetaksloven § 11-8 fjerde ledd kan inngås med:

1. Oppgjørssentraler etablert i EØS eller OECD-området
2. Stater og sentralbanker i EØS eller OECD-området
3. Kredittinstitusjoner etablert i EØS eller OECD-området.

Slike motparter skal kvalifisere til risikoklasse 2 eller bedre. Finanstilsynet kan tillate at derivatavtaler

inngås med kredittinstitusjoner i risikoklasse 3, dersom det kan påvises konsentrasjonsrisiko ved at bare kredittinstitusjoner i risikoklasse 1 og 2 kan benyttes.

Derivatavtalene skal være skriftlige. Det skal foreligge dokumentasjon som viser at volumet av rente- og valutaderivatene samsvarer med foretakets sikrede rente- og valutarisiko.

Derivatavtalene skal verdsettes til betryggende markedsverdi i tråd med prinsippene for måling av virkelig verdi i IFRS 13.

I derivatavtaler som inngår i samme sikkerhetsmasse kan det avtales motregning av kontantstrømmer i samme valuta og med samme forfallstidspunkt mellom partene. Foretaket kan også avtale at løpende derivatavtaler skal erstattes med nye avtaler, så lenge krav til overpantsettelse og likviditet oppfylles.

Krav mot kredittforetaket som følge av en derivatavtale, kan for øvrig bare benyttes til motregning mot andre kontrakter i samme sikkerhetsmasse der administrasjonsstyret innfører betalingsstans og motregning kan foretas etter reglene i dekningsloven kapittel 8.

Verdipapirhandelloven kapittel 18 om motregning av enkelte finansielle instrumenter gjelder etter at betalingsstans er innført.

0 Endret ved forskrifter 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser), 28 juni 2022 nr. 1209 (i kraft 8 juli 2022).

§ 11-4. Sikkerhetsmasse

For obligasjoner med fortrinnsrett premium, jf. finansforetaksloven § 11-6 tredje ledd, kan sikkerhetsmassen bare bestå av fordringer som oppfyller kravene i kapitalkravsforordningen artikkel 129.

For obligasjoner med fortrinnsrett standard, jf. finansforetaksloven § 11-6 annet ledd, skal fordringer som inngår i sikkerhetsmassen og ikke oppfyller alle kravene nevnt i første ledd, oppfylle minst følgende krav:

- a. fordringen skal representere et rettslig bindende betalingskrav,
- b. fordringen skal være sikret med pant, eiendeler, panterett eller annen garanti som har tvangskraft og gjør det mulig å inndrive fordringen uten unødig opphold,
- c. der fordringen er sikret med fysiske eiendeler, skal eiendelene være omfattet av hensiktsmessige verdsettelsesstandarder og et offentlig register der eierskap og krav er registrert, og belåningsgraden skal ikke overstige 70 prosent av forsvarlig verdigrunnlag, og
- d. der fordringen er et engasjement, skal motparten ha skatterett eller være underlagt offentlig tilsyn.

For obligasjoner med fortrinnsrett standard der engasjementer med eller garantert av offentlige foretak er den dominerende typen fordringer i sikkerhetsmassen, skal følgende vilkår være oppfylt:

- a. De offentlige foretakene yter sentrale offentlige tjenester på grunnlag av en lisens, en lisenskontrakt eller en annen form for oppdrag tildelt av en offentlig myndighet.
- b. De offentlige foretakene er underlagt offentlig tilsyn.
- c. De offentlige foretakene har myndighet til å frembringe tilstrekkelige inntekter, som sikres ved at de offentlige foretakene
 - i. har tilstrekkelig fleksibilitet til å innkreve og øke gebyrer, avgifter og fordringer i forbindelse med den ytte tjenesten slik at de kan sikre sin finansielle soliditet og solvens,
 - ii. mottar tilstrekkelige offentlige tilskudd på lovfestet grunnlag slik at de kan sikre sin finansielle soliditet og solvens i bytte mot å te sentrale offentlige tjenester, eller
 - iii. har inngått en avtale om resultatoverføring med en offentlig myndighet.

Lån med pant i fritidseiendom behandles som lån med pant i bolig som nevnt i finansforetaksloven § 11-8 første ledd bokstav a, men slik at maksimal belåningsgrad for utlån som inngår i sikkerhetsmassen ikke kan

overstige 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag.

Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om statistiske modeller som nevnt i finansforetaksloven § 11-9 annet ledd fjerde punktum.

Foretaket skal ha prosedyrer for å overvåke at de fysiske eiendelene som er stilt som sikkerhet for fordringer som inngår i sikkerhetsmassen er forsikret mot risiko for skade. Sikkerhetsmassen skal være tilstrekkelig risikodiversifisert.

Rente- og valutakontrakter og fyllingssikkerhet skal tilordnes den sikkerhetsmassen og det obligasjonslånet som kontraktene og fyllingssikkerheten er knyttet til. Dersom kredittforetaket har tatt opp flere obligasjonslån som ikke har fortrinnsrett til den samme sikkerhetsmasse, skal rente- og valutakontrakter og fyllingssikkerhet holdes på atskilte bank- eller VPS-kontoer for hver sikkerhetsmasse.

Sikkerhetsmassens renteavkastning skal til enhver tid være høyere enn summen av kostnadene knyttet til obligasjonsinnlånene. Ved beregning av kostnadene skal det også tas hensyn til kontantstrømmene fra inngåtte rente- og valutakontrakter.

Utlån som regnes som misligholdt, skal ikke telle med i beregningen av overpantsettelse.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2021 nr. 3607 (i kraft 1 jan 2022), 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-5. *Krav til register og overvåker*

Registeret over obligasjoner med fortrinnsrett skal inneholde:

1. En oversikt over utlånene som inneholder opplysninger om
 - a. låntakers navn,
 - b. låntakers fødselsnummer eller organisasjonsnummer,
 - c. låntakers adresse,
 - d. opprinnelig og gjenstående lånesum,
 - e. lånets forfallsstruktur og kontantstrøm,
 - f. hjemmelshaver, adresse og registerbetegnelse til pantobjektet,
 - g. verdien av pantobjektet,
 - h. eventuell garantists navn, organisasjonsnummer og adresse, garantibeløp og garantitype,
 - i. eventuelle andre krav kredittforetaket har mot låntaker eller hjemmelshaver til pantobjektet, og
 - j. statistiske opplysninger, takster og annet materiale om løpende verdivurdering av pantobjektene som inngår i sikkerhetsmassen.
2. En oversikt over fordringer og forpliktelser i form av derivatavtaler som inneholder opplysninger om
 - a. motpartens navn eller firma og eventuelt identitetsnummer, samt sist gjeldende rating,
 - b. motpartens adresse,
 - c. opprinnelig og gjenstående kontraktssum,
 - d. kontraktens forfallsstruktur og kontantstrøm,
 - e. eventuelt pantobjekts hjemmelshaver, adresse og registerbetegnelse, og
 - f. eventuelle andre krav kredittforetaket har mot motparten eller hjemmelshaver til pantobjektet.
3. En oversikt over fordringer som utgjør fyllingssikkerhet som inneholder opplysninger om
 - a. låntakers navn eller firma og eventuelt identitetsnummer, samt sist gjeldende rating,
 - b. låntakers adresse,
 - c. opprinnelig og gjenstående lånesum,
 - d. lånets forfallsstruktur og kontantstrøm,
 - e. eventuelt pantobjekts hjemmelshaver, adresse og registerbetegnelse,
 - f. eventuell garantists navn eller firma og adresse, og
 - g. eventuelle andre krav kredittforetaket har mot låntaker eller hjemmelshaver til pantobjektet.

4. En oversikt over obligasjoner med fortrinnsrett som inneholder opplysninger om
 - a. nominell verdi,
 - b. rentebetingelser, og
 - c. forfallsdato.

Overvåkeren skal minst hver tredje måned kontrollere at kravene til sikkerhetsmasse, overpantsettelse, likviditet, registrering og investorinformasjon er oppfylt.

Overvåkeren skal årlig gi Finanstilsynet en redegjørelse for kontrollene. Dersom overvåkeren har grunn til å tro at kravene ikke er oppfylt, skal overvåkeren så snart som mulig underrette Finanstilsynet. Forhold som overvåker rapporterer i aktsom god tro til tilsynet, skal ikke anses som brudd på taushetsplikt og ikke medføre ansvar.

Kredittforetakets overvåker må være statsautorisert revisor. Kredittforetakets valgte revisor eller internrevisor kan ikke være overvåker.

0 Endret ved forskrift 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-6. Felles gjeldsforfølgning mv.

Bestemmelsene i paragrafen her gjelder obligasjoner med fortrinnsrett premium og obligasjoner med fortrinnsrett utstedt før 8. juli 2022.

Bestemmelsen i finansforetaksloven § 21-12 første ledd bokstav d, om at utbetaling til fordringshavere ikke kan skje uten Finanstilsynets godkjenning og § 21-15 annet ledd om nedsettelse av krav, gjelder ikke overfor eiere av obligasjoner med fortrinnsrett.

Kostnader til drift, forvaltning, inndrivelse og realisasjon av sikkerhetsmassen skal dekkes før eierne av fordringer med fortrinnsrett får dekning av sikkerhetsmassen.

Administrasjonsstyret skal sørge for en forsvarlig forvaltning av sikkerhetsmassen som sikrer verdiene i sikkerhetsmassen. Styret skal også sørge for at bestemmelsene om sammensetningen av sikkerhetsmassen og at bestemmelsene om likviditets-, valuta- og renterisiko blir løpende overholdt.

Administrasjonsstyret skal sørge for at eiere av fordringer med fortrinnsrett får avtalt og rettidig betaling med midler som omfattes av fortrinnsretten.

Offentlig administrasjon i kredittforetaket er ikke i seg selv tilstrekkelig grunn til oppsigelse eller heving fra eiere av fordringer med fortrinnsrett.

Lovens krav til at fordringer som inngår i sikkerhetsmassen ikke kan pantsettes eller gjøres til gjenstand for tvangsforfølgning eller motregning gjelder også etter utløpet av fristen i konkursloven § 117 tredje ledd. Dette er ikke til hinder for at derivatavtaler løper videre slik av avtalt motregning kan foretas mellom partene for kontantstrømmer i samme valuta og med samme forfalltidspunkt i samme sikkerhetsmasse. Dette er heller ikke til hinder for at administrasjonsstyret kan inngå avtale om å erstatte en derivatavtale med en ny avtale, så lenge kravet til stadig beløpsmessig balanse og likviditetskravet oppfylles.

Administrasjonsstyret kan foreta de disposisjonene som anses nødvendig for å kunne innfri krav med fortrinnsrett i sikkerhetsmassen, herunder å selge aktiva og å utstede nye obligasjoner og derivatavtaler med fortrinnsrett. Styret skal så snart som mulig informere eiere av fordringer med fortrinnsrett om beslutninger som antas å være av vesentlig betydning for disse.

Administrasjonsstyret kan kun disponere over fordringer som inngår i sikkerhetsmassen med det formål å oppfylle kravet til rettidig betaling.

Dersom det anses nødvendig av hensyn til de øvrige kreditorers dekningsmuligheter, kan styret avhende hele sikkerhetsmassen dersom det oppnås et vederlag som minst gir fulldekning til eiere av fordringer med fortrinnsrett.

Med full dekning menes oppgjør av rente- og valutakontrakter til markedsverdi basert på prising av sammenlignbare rente- og valutakontrakter. Full dekning av obligasjonslån innebærer oppgjør av alle påløpte renter og omkostninger samt avtalt fremtidig kontantstrøm (hovedstol og renter) frem til ordinært forfall, neddiskontert med markedsrente for sammenlignbare obligasjoner i den relevante valuta.

Administrasjonsboet trer uten særskilt vedtagelse inn i skyldnerens derivatkontrakter. Den annen part har ikke rett til å påberope seg insolvensen som opphørsgrunn etter avtalens art.

Størrelsen av fordringer som har fortrinnsrett i sikkerhetsmassen, skal beregnes på den dato administrasjonsstyret innførte betalingsstans. Beregningen av krav skjer ved neddiskontering til nåverdi i henhold til bestemmelsene i niende ledd.

- 0 Endret ved forskrifter [22 juni 2022 nr. 1174](#) (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser), [28 juni 2022 nr. 1209](#) (i kraft 8 juli 2022).

§ 11-7. Krav til overpantsettelse

Kredittforetaket skal til enhver tid ha en overpantsettelse på minimum fem prosent av pålydende verdi av utestående obligasjoner med fortrinnsrett til dekning i sikkerhetsmassen. Dersom kredittforetaket etter vedtektene bare kan gi lån til, eller med garanti fra, den norske stat, norske kommuner eller norske fylkeskommuner, skal kredittforetaket til enhver tid ha en overpantsettelse på minimum to prosent av pålydende verdi av utestående obligasjoner med fortrinnsrett. Finanstilsynet kan fastsette nærmere regler om beregningen.

For obligasjoner med fortrinnsrett standard der engasjementer med eller garantert av offentlige foretak er den dominerende typen fordringer i sikkerhetsmassen, skal overpantsettelsen være minimum ti prosent.

- 0 Tilføyd ved forskrift [29 mars 2017 nr. 412](#), endret ved forskrift [22 juni 2022 nr. 1174](#) (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-8. Forlengelse av løpetiden

Løpetiden på en obligasjon med fortrinnsrett standard eller premium kan med samtykke fra Finanstilsynet forlenges i 12 måneder når:

- a. det er grunn til å anta at kredittforetaket i nær fremtid må ventes å bli kriserammet, jf. [finansforetaksloven § 20-15 andre ledd](#), og det ikke er rimelig utsikt til at andre tiltak kan forhindre at foretaket blir kriserammet, eller
- b. Finansdepartementet har fattet vedtak etter [finansforetaksloven § 20-15 første ledd](#) eller [finansforetaksloven § 20-29 første ledd](#).

Forlenget løpetid kan bare benyttes hvis det er rimelig grunn til å anta at forpliktelsene kan dekkes innen 12 måneder.

Forlenget løpetid skal ikke endre investorenes prioritetsrekkefølge.

Ved beregning av likviditetsbufferkravet etter [finansforetaksloven § 11-12 tredje ledd](#), jf. denne forskrift [§ 11-2](#), kan det tas hensyn til muligheten til å få forlenget løpetiden, jf. første ledd.

- 0 Tilføyd ved forskrift [22 juni 2022 nr. 1174](#) (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-9. Informasjonsplikt for foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

Kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, skal offentliggjøre informasjon som setter investorer i stand til å vurdere OMF-programmets profil og risiko. Informasjonen skal offentliggjøres på foretakets nettsider, oppdateres minst hvert kvartal og omfatte minst følgende opplysninger:

- a. verdien av sikkerhetsmassen og utestående obligasjoner med fortrinnsrett,
- b. en liste over ISIN-koder for alle utstedte obligasjoner med fortrinnsrett som har et slikt nummer,
- c. den geografiske fordelingen av, og typer fordringer i, sikkerhetsmassen, samt størrelsen på fordringene og metode for verdiberegning,
- d. nærmere opplysninger om markedsrisiko, herunder renterisiko og valutarisiko, og kreditt- og likviditetsrisiko,
- e. forfallstrukturen for fordringene i sikkerhetsmassen og utestående obligasjoner med fortrinnsrett, inkludert en oversikt over kriterier for forlengelse av løpetiden, hvis det er relevant,
- f. nivået av påkrevd og tilgjengelig dekning, og av lovbestemt, kontraktbestemt og frivillig overpantsettelse, og
- g. prosentandelen av lån hvor mislighold er vurdert til å ha skjedd i henhold til kapitalkravsforordningen artikkel 178, og i alle tilfeller der lån er mer en nitti dager over forfallsfrist.

0 Tilføyd ved forskrift [22 juni 2022 nr. 1174](#) (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

§ 11-10. Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

Finansforetak som har eierinteresser i kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, skal offentliggjøre følgende opplysninger spesifisert på hvert enkelt foretak:

- a. overføringsgrad for henholdsvis bolighypoteklån og eiendomshypoteklån, det vil si bolighypoteklån og eiendomshypoteklån som eierforetaket har overført til kredittforetaket som andel av summen av henholdsvis bolighypoteklån og eiendomshypoteklån på eierforetakets balanse og overførte lån,
- b. gjennomsnittlig belåningsgrad for henholdsvis bolighypoteklån og eiendomshypoteklån separat for lån på egen balanse og for overførte lån,
- c. overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen,
- d. tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt,
- e. trukket og ubenyttet engasjementsbeløp for henholdsvis likviditetsfasiliteter, garantier og trekkrettigheter overfor kredittforetak,
- f. bokført verdi av henholdsvis obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket, og
- g. andre forpliktelser overfor kredittforetak som følge av aksjonæravtaler og lignende.

For finansforetak som har eierinteresser i kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett der sikkerhetsmassen består av andre typer fordringer enn bolighypoteklån og eiendomshypoteklån, jf. finansforetærksloven § 11-8, gjelder første ledd bokstav c til g.

0 Tilføyd ved forskrift [22 juni 2022 nr. 1174](#) (i kraft 8 juli 2022, se endringsforskriften del III for overgangsbestemmelser).

Del II. Ansvarlig kapital

0 Tilføyd ved forskrift [19 des 2019 nr. 2111](#) (i kraft 31 des 2019).

§ 11-11. Endringer i ansvarlig kapital og konvertibel gjeld

Finansforetaksloven § 11-2 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende for etterstilte gjeldsinstrumenter som kan brukes til å dekke minstekravet etter finansforetaksloven § 20-9 første ledd, det vil si konvertibel gjeld med prioritet som angitt i finansforetaksloven § 20-32 første ledd nr. 4.

Finansforetaksloven § 11-2 annet ledd (krav til samtykke) gjelder ikke ved opptak av annen godkjent kjernekapital, tilleggskapital og gjeldsinstrumenter som kan brukes til å dekke minstekravet etter finansforetaksloven § 20-9 første ledd, med unntak av forsikrings- og pensjonsforetak.

Tilbakekjøp og førtidig innfrielse av annen godkjent kjernekapital, tilleggskapital og gjeldsinstrumenter som kan dekke brukes til å minstekravet etter finansforetaksloven § 20-9 første ledd, krever ikke samtykke fra Finanstilsynet forutsatt opptak av ny kapital der den nye kapitalen

- a. er av samme eller bedre kvalitet
 - b. minst tilsvarer planlagt tilbakekjøpt eller varslet innfridd beløp
 - c. tas opp før eksisterende kapital med bindende virkning varsles innfridd
 - d. ikke har vilkår som gir en negativ effekt på foretakets mulighet til å opprettholde lønnsomheten.
- 0 Tilføyd ved forskrift 19 des 2019 nr. 2111 (i kraft 31 des 2019), endret ved forskrifter 31 mai 2022 nr. 1009 (i kraft 1 juni 2022, se endringsforskriften III for overgangsbestemmelse), 22 juni 2022 nr. 1174 (i kraft 8 juli 2022, tidligere § 11-8).